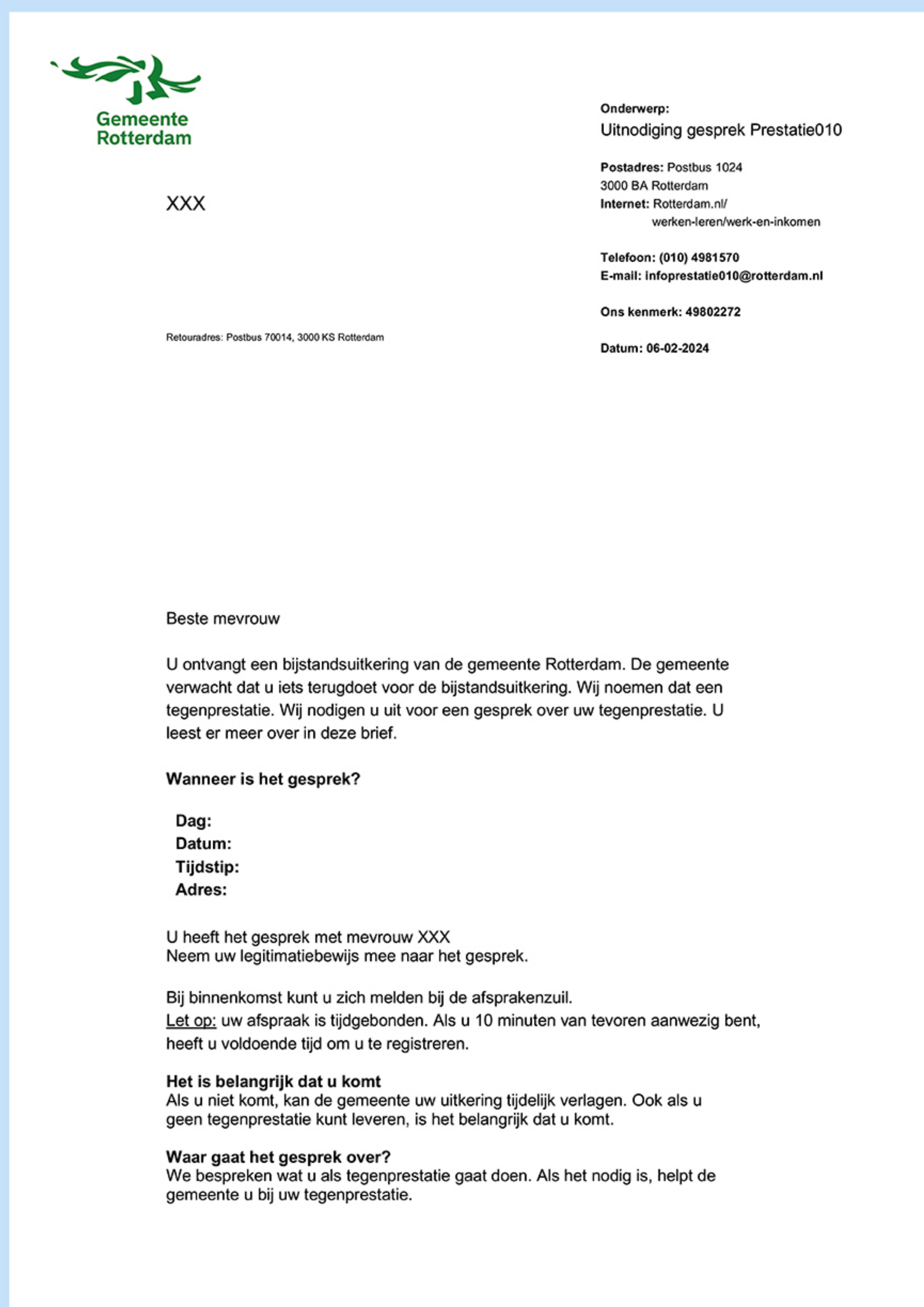

Een beeldverhaal voor mensen met een lichte verstandelijke beperking

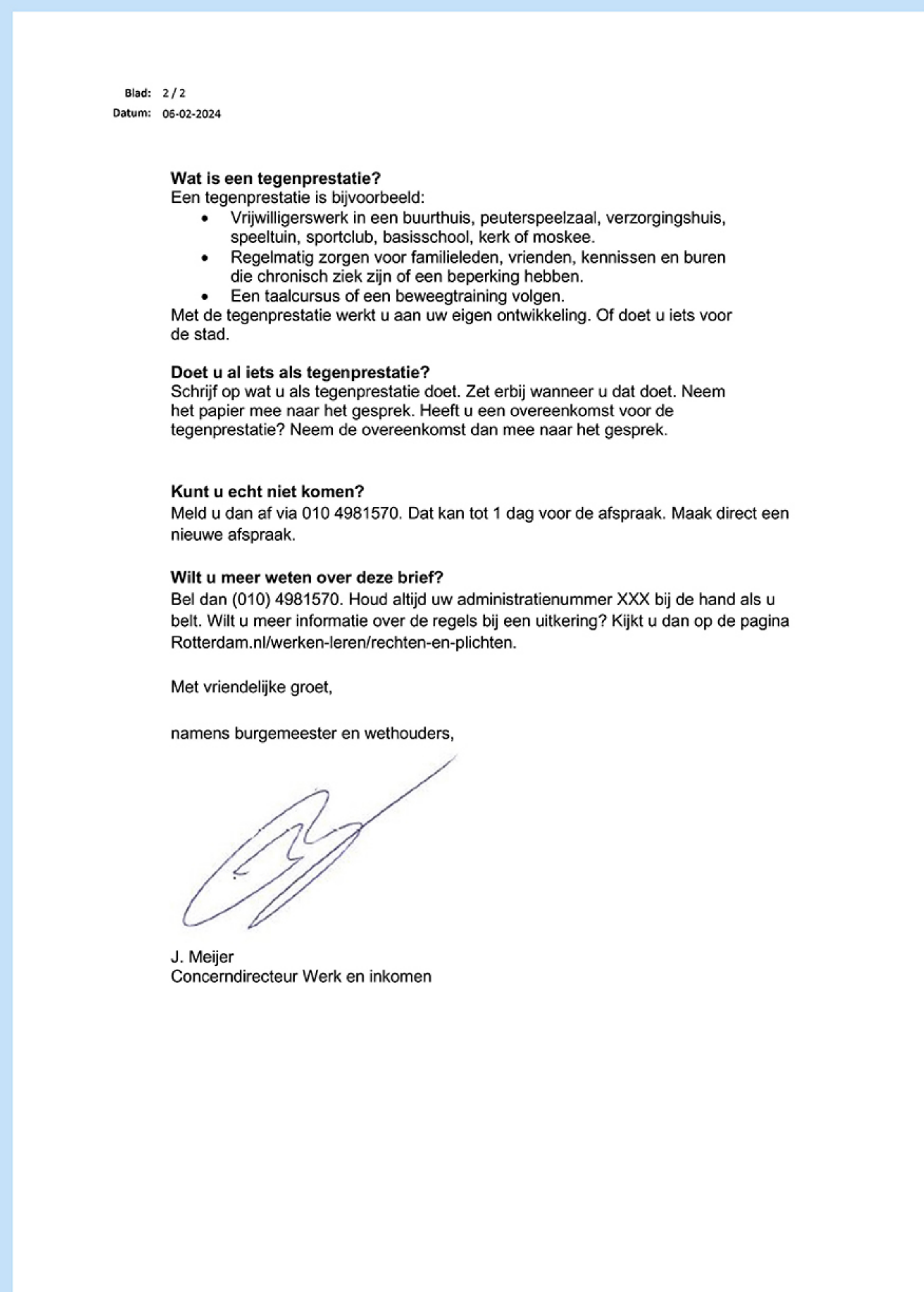
Ongeveer 1,1 miljoen Nederlanders hebben een lichte verstandelijke beperking. Landelijk gaat het om zes procent van de bevolking, maar in sommige delen van Rotterdam ligt dit percentage veel hoger. Veel van hen hebben ook moeite met lezen. Maar ook als lezen zelf geen probleem is, is de boodschap van een brief vaak te ingewikkeld. Dat kan grote gevolgen hebben als die brief over een uitkering of schulden gaat.

Cross Comix wilde weten of een beeldverhaal misschien makkelijker is dan een brief. Daarvoor gingen we een samenwerking aan met MEE Rotterdam Rijnmond, onderdeel van De Piergroep. Die begeleidt onder andere mensen met een lichte verstandelijke beperking. Veel van hen vinden ook andere dingen moeilijk. Bijvoorbeeld klok kijken, leren of initiatief nemen. Zij kunnen dan een beroep doen op een medewerker van MEE Rotterdam Rijnmond.

We namen een brief van de gemeente Rotterdam. Daar maakten we op drie manieren een beeldverhaal van. Die legden we voor aan mensen uit de doelgroep. Dat leidde tot een eindresultaat: een strip van één pagina die een formele brief van twee kantjes vervangt.

De brief van de gemeente Rotterdam gaat over de tegenprestatie voor een bijstandsuitkering. Het is een uitnodiging voor een gesprek. Vijftig procent van de mensen komt niet opdagen. Als betere communicatie tot een hogere opkomst leidt, is dat voor zowel de gemeente als de burgers winst.

Een van de proefpersonen: "Bij zo'n brief kijk ik meestal of er ergens een telefoonnummer staat. Dan bel ik om te vragen wat er in de brief staat."

De eerste aanzet

Het bijzondere aan het project is niet dat een brief of folder met plaatjes geïllustreerd wordt. Dat gebeurt vaker. We wilden verder gaan: de informatie uit de brief volledig remixen tot een beeldverhaal.

Een strip heeft een heel andere structuur dan een brief. De verhaallijn moet helderder zijn. De informatiedichtheid is lager. Een strip heeft een hoofdpersoon. Dat maakt het persoonlijker.

Tekenaar Mark van Herpen werd aangezocht voor de illustraties. Mark is bekend van strips als Hotel Nevelzicht en Sting, die in het tijdschrift Eppo verschenen. Hij maakt echter ook illustraties voor Amerpoort, een organisatie die mensen met een verstandelijke beperking ondersteunt. Mark kreeg in het project ondersteuning van Jan Wapenaar (De Piergroep) en Christian Jongeneel (Cross Comix).

Eerste karakterstudies: beampte, buddy en hoofdpersoon.

Definitieve karakterstudies. Iets "Rotterdammer" dan de eerste versie.

De eerste schets voor een verhaal.

Proefpersoon Eva: “Dit vind ik teveel tekst”

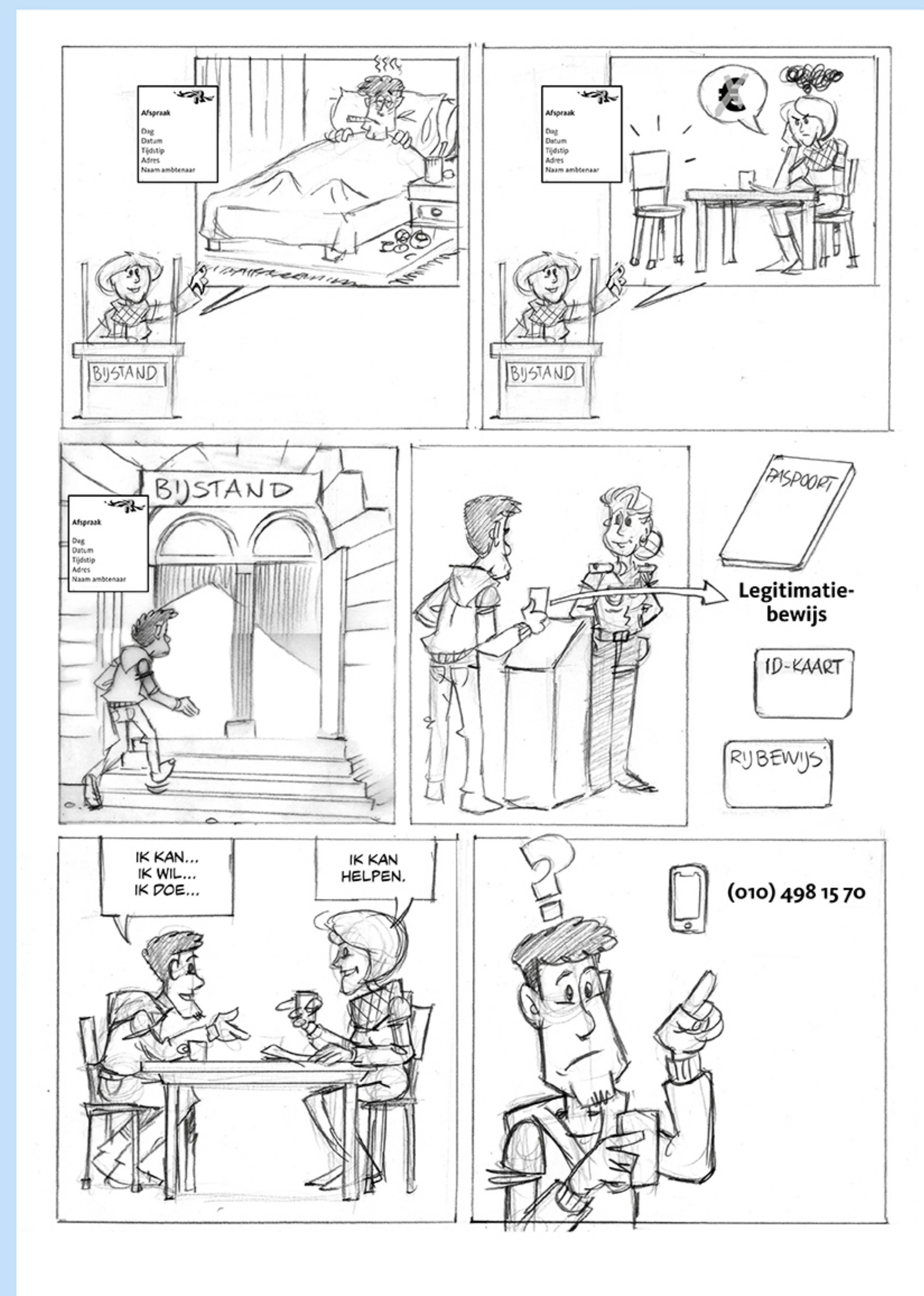
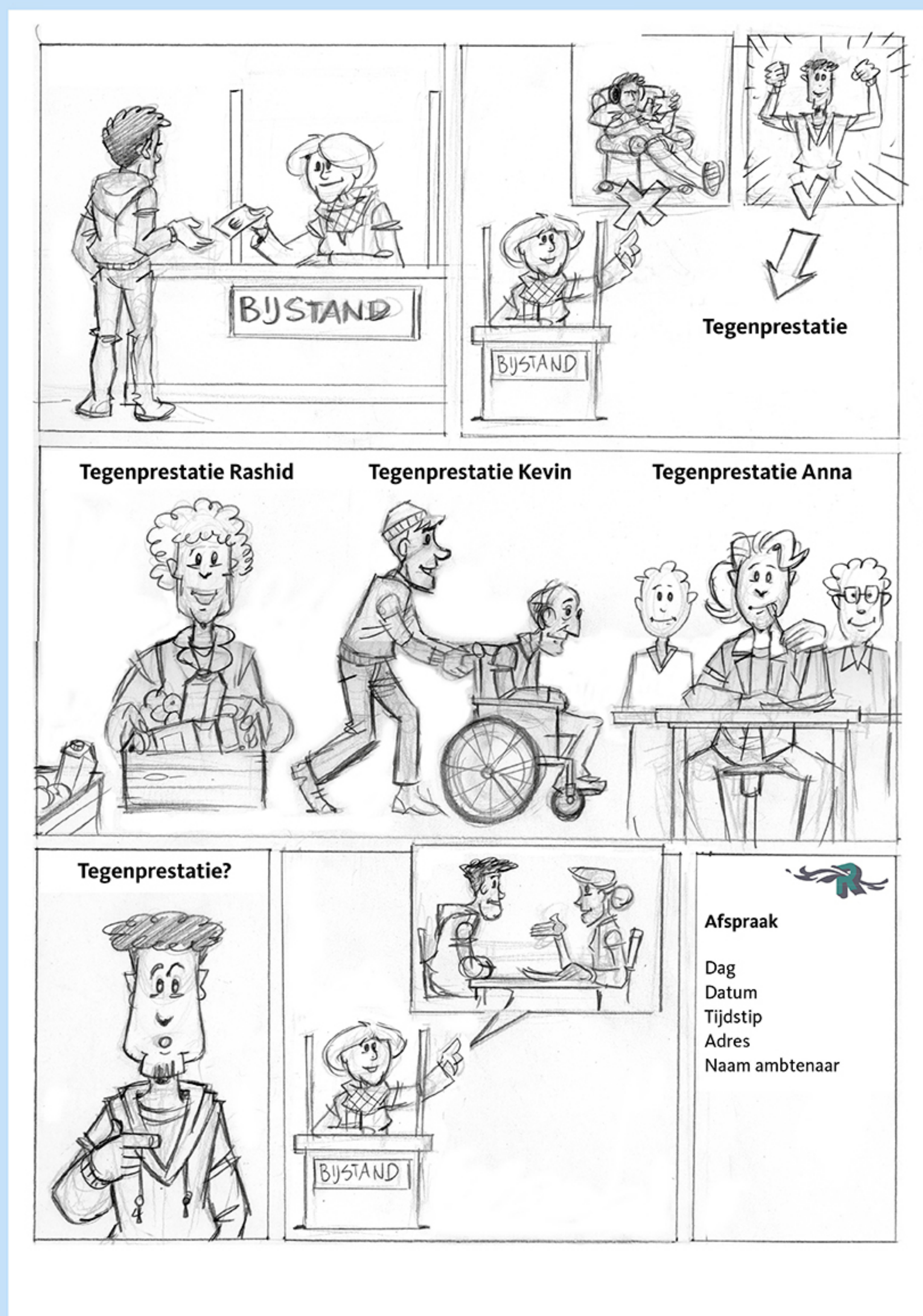

Versie 2: Vrijwel woordloos

De tweede versie van het verhaal gebruikt zo min mogelijk woorden. Het beeld vertelt het grootste deel van het verhaal.

Dat bleek lastig. Strips hebben een beeldtaal die niet iedereen kent. Niet alle personen herkenden de mimiek van stripfiguren. Dat een donker wolkje boven iemands hoofd “boos” betekent, was niet voor iedereen duidelijk. Maar ook als iemand die beeldtaal wél kent, is begrip niet gegarandeerd.

Proefpersoon Jolanda: “Eerst gaat het over de bijstand, denk ik. Maar daarna gaat het over ziek zijn. Dat weet ik omdat het mannetje een thermometer in zijn mond heeft. Dat is ook bij Suske & Wiske als iemand ziek is.”

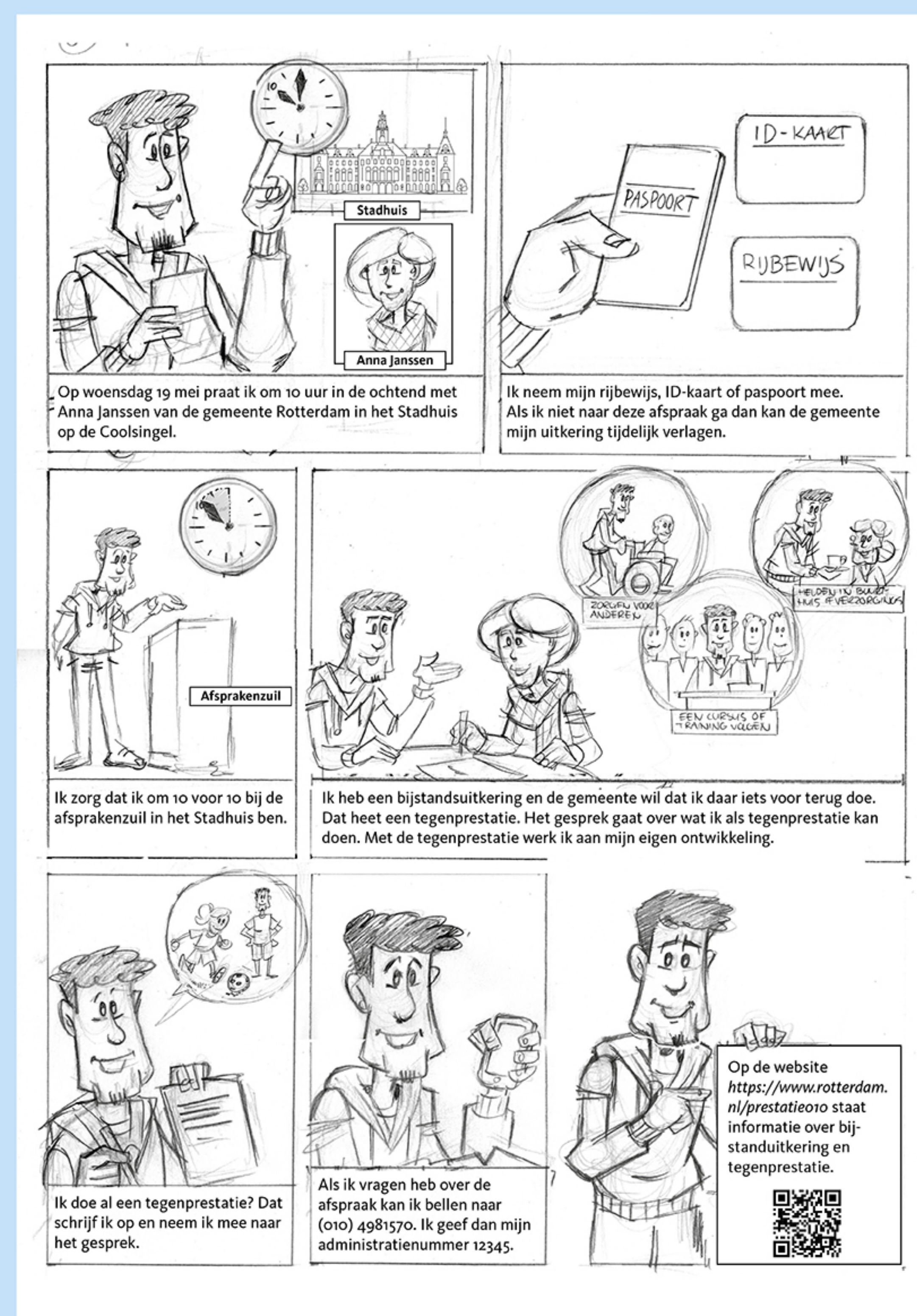
De versie met zo min mogelijk tekst: nadruk op beeldtaal.

Versie 3: Met onderschriften

Versie 3 brengt een scheiding aan tussen beeld en tekst. Dat maakt de strip compacter: één pagina. De proefpersonen vonden dat overzichtelijk. Een strip van twee pagina's vraagt om meer concentratie.

Proefpersoon Simone: "Ik vind het fijner als poppetjes praten, want dat zijn kortere zinnen."

Een nadeel van deze versie bleek dat het verhaal niet helemaal lineair is. Ook kwam er veel commentaar op de klok: waarom zeggen ze eerst dat je er om tien uur moet zijn en daarna dat je tien minuten eerder moet komen?

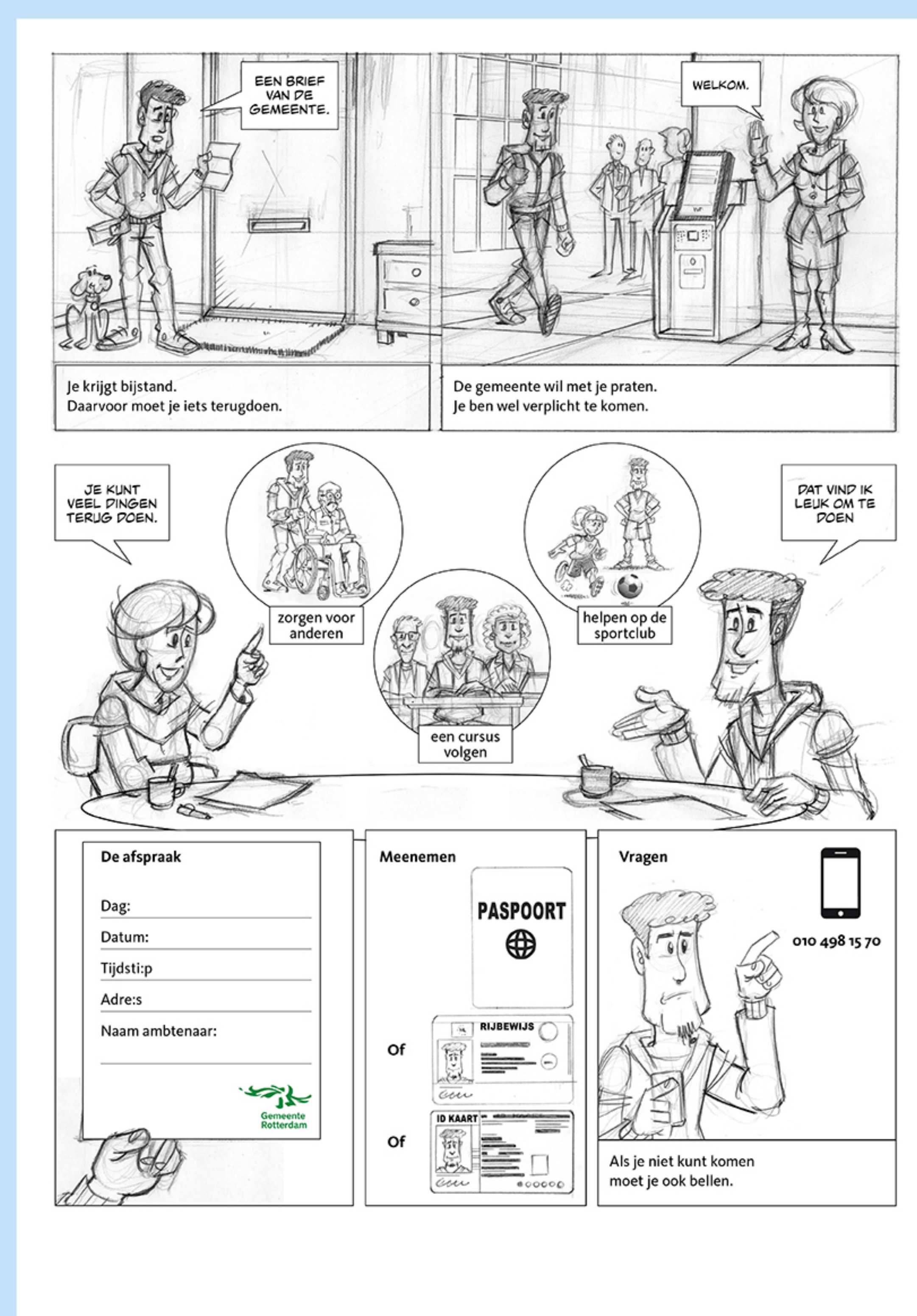
De versie met onderschriften: alles op één pagina.

Het eindresultaat

Uit de gesprekken bleek dat de proefpersonen uit alle drie de versies de kernboodschap wisten te halen: je moet op een bepaald tijdstip op een afspraak komen om te praten met de gemeente over je uitkering. Allen vonden een strip fijner dan de brief.

De meningen verschilden over welke strip het duidelijkst was. Wel was er een grote voorkeur voor een strip van één pagina. Maar dan wel met minder tekst dan de versie die maar één pagina had. Er moest dus nog meer gesneden worden in de informatie.

De conclusie van het project: met een beeldverhaal kun je formele informatie beter overbrengen dan met een brief. Cross Comix gaat zich inspannen om die boodschap verder uit te dragen.

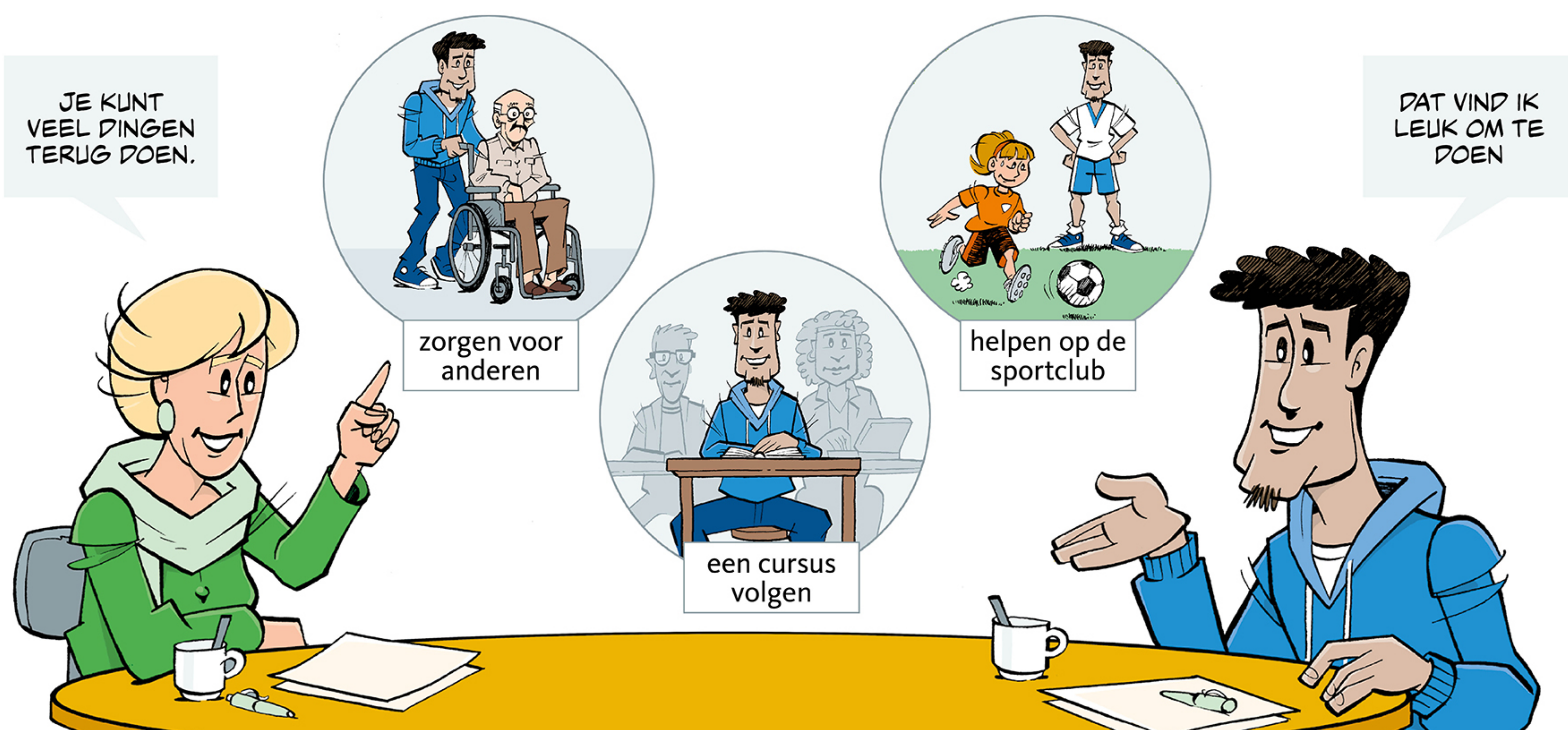
De definitieve schets: het beste uit de drie versies.

Je krijgt bijstand.
Daarvoor moet je iets terugdoen.

De gemeente wil met je praten.
Je ben wel verplicht te komen.

De afspraak

Dag: _____

Datum: _____

Tijdstip: _____

Adres: _____

Naam ambtenaar: _____

Gemeente Rotterdam

